

Entrevista a Fermí Manteca

Després d'una sinuosa carretera arribes a Ivorra, un petit poblet de la Segarra instal·lat al capdamunt d'un turó. El poble, de no més de 160 habitants, celebrarà aquest 2010 el mil·lenari del primer miracle documentat de la Península Ibèrica: el Miracle del Sant Dubte. Fermí Manteca, el rector d'Ivorra, conjuntament amb tota la gent del poble fa més de deu anys que el preparen. El seu objectiu és nítid i lloable: situar Ivorra i el Sant Dubte, de nou, dins del mapa.

Per situar-nos: expliqui una mica el context en que es va produir el Miracle del Sant Dubte.

Doncs mira: fa mil anys la frontera entre els comtats catalans i Al-Àndalus passava per Ivorra. Aquesta era una zona, com tota la comarca, molt conflictiva. L'any mil els cristians van travessar el riu Llobregós –que era un riu que servia de frontera- i van fer recular els moros cap a Guissona, Balaguer i Lleida. És a dir, van marxar d'Ivorra. Doncs bé, l'any 1010, en plena guerra, és quan passa el Miracle del Sant Dubte.

Com va anar això?

Doncs el capellà del poble, mossèn Bernat, va dubtar de la presència de Crist en l'eucaristia i, de cop, el vi es va convertir en sang i el calze va començar a brollar tacant totes les estovalles fins arribar al terra. En sentir els crits unes dones que estaven filant a fora van entrar a l'església i van eixugar la sang amb les estopes del filat.

I així va començar tot?

Sí, llavors Sant Ermengol, que era el Bisbe d'Urgell, es trobava a la banda de Guissona comandant la reconquesta. Quan van explicar-li el que havia passat es va desplaçar fins a Ivorra i, després de parlar amb diversa gent, va veure indicis clars de que allò podia ser un miracle. I bé, aprofitant que havia d'anar a Roma, va agafar el calze i un boci de les estovalles tacades de sang perquè ho analitzessin. A Roma el Papa Sergi IV ho va reconèixer com un miracle i en va fer una Butlla Pontifícia certificant que havia estat un miracle. Llavors, en un gest d'agraïment, Sant

Mn. Fermí Manteca i Rodríguez

Ermengol va regalar-li el calze del miracle al Papa i aquest va entregar-li la Butlla Pontifícia i va obsequiar-lo amb diferents relíquies de Sants.

És dels primers miracles documentats que hi ha, oi?

Sí, efectivament. Tenim una còpia autèntica de la Butlla Pontifícia que ho acredita. Però també tenim documentació de que a principis del S XII l'esposa del Rei d'Aragó va aportar com a relíquia un tros de les estopes tacades de sang. Aquestes s'havien conservat durant anys al Monestir de Sigena

I aquestes relíquies es conserven?

Sí, sí: conservem el tros de les estovalles i totes les relíquies que ens va donar el Papa.

I com s'ha pogut conservar durant tot aquest temps?

Doncs, perquè van reconstruir de nou el poble a dalt d'un turonet i ho van traslladar tot al nou emplaçament. De fet, l'església del Sant Dubte va deixar de ser la parròquia i es va edificar una nova parròquia on s'hi van guardar totes les relíquies dins de l'altar. I més tard, al sXV, es va construir un reliquiari per posar-hi les relíquies.

I com saben que són les estovalles autèntiques.

Doncs perquè s'han fet moltes anàlisis. Una d'elles la van fer un científic de la Universitat d'Illinois i van determinar que aquell teixit era lli i que veritablement pertanyia al SXI. També van afirmar que la taca era de sang.

Les estovalles estan dins del reliquiari i estan a Ivorra?

Sí. De fet, la història de reliquiari és molt curiosa. Aquest es va fer construir al sXV i, quan van anar a pagar-lo a una orfebreria de Barcelona, resulta que no tenien suficients diners per pagar-ho.

I què van fer?

Al Bisbe se li va acudir fer una recollida entre les parròquies de tot el bisbat. Va encarregar a la gent d'Ivorra que anés a predicar el Miracle de Sant Dubte per totes les parròquies i així aconseguir pagar el reliquiari.

I es va aconseguir?

No només ho van aconseguir, sinó que fins i tot hi va intervenir el Rei Alfons el Magnànim donant permís a la gent d'Ivorra per anar per tota la Corona d'Aragó predicant el Miracle de Sant Dubte. I bé, a més d'aconseguir els diners per pagar el reliquiari es va fer una campanya de màrqueting impressionant.

La Fe mou muntanyes.

Sí, ja que des de llavors Ivorra es va convertir en un centre de peregrinació. La gent venia a conèixer el Miracle d'Ivorra i també aquella peça que havien ajudat a pagar. Va venir tanta gent que deu anys més tard es va tornar a fer una altra col·lecta per finançar una hostatgeria pels pelegrins. I del Miracle del Sant Dubte en va sortir la primera confraternitat que hi ha documentada a Catalunya.

Com va anar això?

Sant Ermengol, que llavors era el Bisbe, va crear una confraternitat entre els veïns del poble d'Ivorra. Aquests feien una donació anual en un fons comú que servia per ajudar-se mútuament en cas de necessitat.

I després de fer el reliquiari i l'hostatgeria van fer una nova església, oi?

Això mateix. Al SXVII com que venia tanta gent es va fer l'actual santuari del Sant Dubte. De fet, no és l'actual ja que a l'any 86 va caure la teulada i va quedar completament en ruïnes. Va ser llavors, quan ens vam reunir la gent del poble per decidir què fèiem. I després de pensar-ho i repensar-ho vam decidir reconstruir l'església. Ara, el més important de tot és que ho van fer la gent del poble.

Com?

Doncs deixant-se gairebé dotze milions de pessetes que van posar de la seva butxaca. També ens va ajudar el Bisbat i la Diputació de Lleida, és cert. Però l'esforç més gran va venir de la gent del poble que va donar els seus propis diners per reconstruir el santuari del Sant Dubte.

I com ho van fer això?

Doncs amb donatius anònims en un compte corrent que només administrava jo. D'aquesta manera ningú es sentia obligat a donar més o menys diners. Pensa que a Ivorra som uns 150 habitants aproximadament. Doncs bé, d'aquests 150 habitants en van sortir dotze milions de pessetes l'any 1998.

I com tenen pensat celebrar aquest mil·lenari?

Des de la restauració del santuari que hi treballem. Des de fa més de 10 anys que tenim formada una comissió que va preparant el mil·lenari. La comissió -que pràcticament està composta per tota la gent del poble- s'encarrega de preparar tots i cada un dels detalls del mil·lenari.

I què han fet?

Ui...des d'adequar el camí fins a una cançó. Mira: hem reformat tota l'església de Sant Cugat -la del centre del poble-, hem pintat i netejat tot el santuari, hem fet realitzar un gran mural per explicar el Miracle del Sant Dubte que es penjarà a l'església de Sant Cugat i moltes coses més.

Continuï, doncs.

Treballem per una banda els temes materials i, per una altra, els publicitaris del Sant Dubte. Enviarem informació a totes les parròquies de Catalunya i a tots els Bisbats d'Espanya. A més, també estem treballant en una lliçó de catequesi adaptada al nou catecisme, en un llibre de pregaries pel peregrí i en unes lectures eucarístiques. I també és destacable que el Papa ens ha concedit la celebració d'un any Jubilar.

I la comarca s'hi ha implicat?

Sí, sí: oi tant. De fet, la comarca i tot el Bisbat ens han ajudat molt. Mostra d'això és que també s'ha creat una comissió a nivell del bisbat per preparar tot el mil·lenari.

En definitiva, un cop més, neix l'esperit d'Ivorra.